

nærmere Forklaring. Jeg tillod mig før at sige, at det Arrangement, som det ærede Medlem mente, der blev truffet, aldeles var imod Loven, og det fastholder jeg endnu. Der er ikke nogen Paragraf i den paagældende Forordning, nemlig Trd. 18de Juli 1777, under hvilken et saadant Tilfælde lader sig indordne. Men det er ganske vist — og det staar der ogsaa i § 8 —, at det ikke var udelukket, at der kunde indgaa Arvepagter, som forandrede Lovens Bestemmelser. Noget Saadant mener det ærede Medlem, at der er sket. Derimod har jeg allerede med Høie indvendt og gjentager det, at Lovens § 8 er meget forsigtig i saa Henseende, idet den bestemmer, at en saadan Arvepagt, hvis den indgaaes, skulde udtales med udtrykkelige Ord. Nu siger det ærede Medlem ganske vist, at det er sket i Skiftebrevet, idet der i dette staar nogle Bestemmelser om, at Gaarden overlades til Enken, uden at det siges, hvorledes, om det er til Bestyrelse eller til Eiendom, men det er ikke nogen udtrykkelig Arvepagt, som der er omtalt. Derjom det ærede Medlem vil vide, hvorledes Landfoged Carstens pleiede at opfatte denne Bestemmelse, saa vil jeg bede det ærede Medlem om at se efter i et Skiftebrev af 8de August 1807, som angaar et lignende Tilfælde, et Tilfælde, hvor der forøvrigt slet Intet var at arve, efterom Boets Gjæld oversteg dets Aktiver med 700 Rd. Det hedder der: „Enken, saavel som hendes Forlovede, Jøstemand Knud Larsen, foreskillede herpaa, at Boelet, som det forestaaende viser, var med saa megen Gjæld behæftet, at de ei kunde modtage samme paa anden Maade end til fri Raadighed, og at Knud Larsen ogsaa kunde beholde det til sin Dødsdag. Paa Grund heraf blev da med fælles Samtykke og med Overformynderens udtrykkelige Consents bestemt, at Knud Larsen og hans tilkommende Hustru, men nuværende Enke, modtager Boelet og det hele inventerede Bo til deres Eie, imod at de betale Gjælden og Skiftets Omkostninger“, men, tilspies der saa i Slutningen, for dog at opretholde Lovens Bestemmelse om Børnens Ret, skulle Børnene af første Ægteffab være nærmere til at blive Gaardvingerne end Børnene af andet Ægteffab. Dette er et Exempel paa, hvorledes man lavede disse Arvepagter, naar Forholdene vare saa flette, som de vare i dette Tilfælde, nemlig naar der var mere Gjæld end Aktiver. Dette var derimod slet ikke Tilfældet med Hensyn til det Skifte, som har været paa Tale her, thi, om der end ikke var meget, saa var der dog noget Overflud, og Forholdet var i alt Fald saaledes, at Gaardvingen med Lethed kunde have faaet en Kapital udbetalt, saaledes som det var sket i et andet Skifte, hvor man ogsaa ved en Arvepagt gjorde en udtrykkelig Afvigelse fra de lovbestemte Regler. Det var nemlig et Tilfælde, hvor der kun var en Høist ubetydelig — jeg tror det var 300 Rd. —

Nettobeholdning i Boet. Der sagde den ældste Søn: Ja, jeg vil ikke tiltræde Gaarden, men jeg vil affordere med min ældste Broder, om han vil gjøre det. Dette skete ogsaa, og de bleve enige med Skifteforvalteren om, at en saadan Arvepagt skulde træffes. Den blev ogsaa truffen, men uagtet Boets Beholdning var saa lille, saa fik dog den fødte Gaardarving i Dplag eller Bedelag for Gaardarvingsretten en Krediel af hele Beholdningsformuen, idet han nemlig fik 80 Rd. og Ret til at faae fri Foder og Græs til et Paar, saa længe som han levede. (Afbrudelse af Rofod). Det ærede Medlem koster sig over, at det er smaa Forhold, ja, ganske vist er det smaa Forhold. Det ærede Medlem har vistnok ogsaa kjendt smaa Forhold, og det har han Ære af, men dette repræsenterer dog en Krediel af Beholdningen. Men altsaa, saaledes har Landfoged Carstens sig ad, da han i Hensyn til § 8 samtykkede i, at der oprettedes særlige Arvepagter med fra Lovens afvigende Bestemmelser; men han bar sig ikke saaledes ad, som det er sket i dette Skiftebrev, og det var heller ikke nødvendigt at gjøre noget Saadant, thi naar man sammenligner Ordene med Forordningens § 5, saa vil man simpelt hen se, at dette Tilfælde ligefrem gaar ind derunder, i Forordningens § 5 er der nemlig ogsaa forudsat det Tilfælde, at Skiftet kunde faae den Udgang, at Enken vilde komme i Besiddelse af Eiendommen for hendes Levetid, men naturligvis kun i en Brugsbesiddelse, og saa fraviger man den regelmæssige Bestemmelse om, at begge Parter fratræde ved deres 25de Aars Alder, og giver Enken den Jævn, at hun kan sidde der sin Livstid, men naturligvis kun som Brugerinde, og ikke — saaledes som det ærede Medlem mente — som Eierinde. Hvad var det nemlig for en forunderlig Eiendomsret, som det ærede Medlem vilde reservere her? Det kunde jeg slet ikke forstaa. Det ærede Medlem indrømmede, at hun ikke kunde sælge og rimeligvis heller ikke pantsætte, men hvad er det da for en Eiendomsret, som berører Eieren Ret til at sælge eller pantsætte? Enhver kjenner jo et Forhold, som ikke ganske er et Eiendomsforhold, nemlig Arvefæsteforholdet, men naar der er Ret til at sælge og pantsætte, saa har Forholdet Eiendomsrettens Karakter og bliver ogsaa en Eiendomsret. Derimod kjende vi efter vor Lovgivning ikke en Eiendomsret uden Ret til at sælge og pantsætte, thi ellers vilde Fæstterne jo ogsaa være Eiere. Nei, hun var simpelt hen Brugerinde paa Livstid. Hun kunde ikke sælge og pantsætte undtagen under et vist Forhold, som jeg senere skal komme til at omtale, men først vil jeg, for at vise det høie Thing, hvilken Absurditet det er at tale om en Eiendomsret uden Ret til at sælge og pantsætte, gjøre opmærksom paa et Tilfælde, som er hædet mig med